

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 an 20 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru duerea la casă cu 20 bani pe lună mai mult.

Pentru mensuralitate:

1 lună 2 cor., 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmend prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani

Redacția și administrația: Strada Popășei Nr. 16.

Se pronunță în poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Doamnei 23, etajul I.

Epistole neîncercate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Ti-
pografia”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Bernat „la loterie”.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“

Cu 1 Ianuarie 1903 v. încep
nove abonamente lunare, ouar-
tale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sunt rugați
a grăbi cu reînnoirea abonamen-
telor lor, pentru regulata expe-
diție a foil.

Abonamentele se fac prin
mandate postale și anumit pentru
un timp, care începe cu prima și
se termină cu ultima lună, după
stilul vechiu.

Abonamentul anual costă . 28 cor. — bani.
Abonamentul semestral . 14 cor. — bani.
Abonamentul triunar . 7 cor. — bani.
Abonamentul lunar costă . 2 cor. 40 bani.

Este în interesul dlor abo-
nenți, ca adresele să fie însemnate
oât se poate de corect și legibil.
Domnii abonenți vechi sunt ru-
gați a lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela fașile, în
oare li s'a trimis „Tribuna” până
acum.

Administrațiunea

Salutările de Anul-Nou.

Toată lumea le practică. În viața
simplilor muritori sînt de mai puțină
importanță. Nime nu-și bate capul că
ce a urât N. lui M. Salutările de Anul-
Nou la oamenii cari conduc firele poli-
tice sînt însă de altă însemnătate. Toată
lumea își îndreaptă privirile și-și așin-
tește urechile spre orașul, cari prin po-
ziția lor, se cred, sau poate chiar și sînt
inițiali în tainele viitorului. În anul
acesta, pentru politicienii maghiari,
enunțările premierului Széll Kálmán, re-
întors dela Viena chiar în ziua Anului-
Nou, erau să fie de o extremă însemnătate.
Anul-Nou coincidea cu mult dorită în-
cheiere a pactului.

În numele partidului liberal pre-
mierul Széll a fost salutat din partea
lui I. Hodossy, care a zis că interesele di-
nastiei Habsburgice și ale Ungariei sînt
comune, acesta e un adevăr istoric și
pactul numai pe baza acestui adevăr se
poate încheia bine.

La vorbirea de salutare alui Ho-
dossy, Széll în ton emoțional și începe
răspunsul cu următoarele cuvinte ca-
racteristice:

„Vi se dă luptă, încă sînt acoperit
cu pulberea de pe arena luptei! Nu sînt
învingiți, nu sînt bătăuți. Este numai su-
ces, izbândă în ambele părți. Sînt și
învingiți! Sînt învinse dificultățile, pre-
judiciile, diferențele.”

Asupra pactului ministrul Széll nu
se pronunță mai de aproape; aceasta o
va face în dietă. Darea de seamă ce o
face înaintea legislației va justifica, că
n'a jertfit nici un interes economic vi-
tal de al țării și n'a atins nici unul.
Alte enunțări de Széll n'a aflat cu oare
ce fadă. Poate însuși n'a știut ce se
zicea.

Președintele camerei, contele Ap-
ponyi, în răspunsul său la felicitările ce
i-le-a exprimat Iulius Rohonyi s'a fe-
rit de a atinge chestiuni politice. A
aflat însă de bine se laude pe Széll
zicînd, că precum l'a succedut lui Széll
ca prin înțelepciune și experiență se
crede un astfel de program, care a îm-
preunat partidul național și liberal, ast-
fel trăiește în acea credință și speranță,
că îi va succeda și lui rezolvarea mari-
lor probleme, ce vor obveni ca se des-
volose și susțină și mai departe condi-
țiunile de conlucrare.

Independenții încă n'au putut ră-
mînd fără de vorbiri de an nou. Sa-
lutat de Fr. Krasznay, președintele par-
tidului Kossuth Ferencz s'a laudat cu
unitatea partidului său.

A trecut însă dela partea ideală a
programului său la una mai reală, mai
practică, pe care și-a cuprins o în: șter-
girea dărilor de rentă și a vămii tiroleze
pe cereale, apriginirea industriei ma-
ghiare, serviciul militar de doi ani, ar-
mată independentă, ear' până atunci era
presia dualismului pe bîndardele armatei,
Budapesta, reședința moștenitorului de
tron, lărgirea dreptului electoral.

Nenea Kossuth, ca un om a cărui
limbă nu-i legată de fotoliu ministerial,
a făcut în răspunsul său o politică mare.
Despre pact leaderul a zis, că în cas
când parlamentul maghiar ar vota pact-
ul înainte de ce ar fi sigur, că parla-
mentul austriac îl votează, atunci parti-
dul său se va revolta în contra pactu-
lui. Dacă enunțarea lui Kossuth este
espresunea partidului său și dacă kos-
suthiștii vor și asculta ceea ce pun în
perspectivă: atunci o luptă strălucită se
poate aștepta în parlamentul maghiar.

Anul-Nou la partidul popular n'a
însemnat nimic maroant. Contele Zichy
Nándor, conducătorul partidului, pro-
testează în contra persecuțiilor, cărora
este supus partidul său, care stă pe baza
pactului dela 67 și este partid orșin
național, cu rațiune de existență.

În salutările și răspunsurile din
anul acesta nou, mai bine ca ori cînd
se reflectează starea desolată, la care
a ajuns Ungaria în urma nenoroci-
tei politice a guvernanților noștri. Tot
ce se face sînt numai întocmiri provi-
sorii. Chiar și victoria anuală cu
mîna cântărea de „szék”, al reînno-
rii plin de pulbere dela Viena, seamănă
mai mult a o bătaie retăcută, de oare ce
avem cea mai bună convingere, că în
pactul încheiat cei trași pe sfoară vom
fi noi, cari plătim sump cîletoarele mi-
nistriilor maghiari la Viena.

Sibiu, 3 Ian. 1903.

**Proiectul de lege despre in-
compatibilitatea membrilor din
casa magnaților, pentru care s'a
convocat anume ședința din 31 Dec.**
Înzăuind învoirea Curții, cuprinde
următoarele dispozițiuni mai impor-
tante: Nu pot fi membrii miniștrii co-
muni, membrii corporurilor diplomatice
și consulare ale statelor străine, depu-
tații dietali și cei ce primesc salariu din
grafia Coroanei. Dreptul de membru
îi pierde cel numit din cauza oficiului
sau dignității, ce ocupă, îndată ce re-
pășeste din el, est condamnă la tem-
niță, închisoare, apoi cel pedepsit pen-
tru crime isovrite din lăcomia de că-
știg, în fine cei ce au pierdut dreptul
de cetățean. Nu pot exercita dreptul de
membru lăferanții guvernului, mijlo-
cilor și comisionarii de afaceri cu gu-
vernul, arîndagii de bunuri, venie și
drepturi erariale (cu excepția cazurilor
cînd se întîmplă aceasta în urma unei
licitațiuni publice), concesionarii de căi
ferate, canale și alte mijloace de co-
municațiune, concesionarii de drepturi
împreunate cu căștig, membrii din di-
recțiuni și consiliile de supraveghere,
precum și organele firmelor băncilor,
întreprinderilor economice, comerciale
și industriale, cari sînt în legătură de
afaceri cu guvernul. Proiectul confins
și interzicerea de a interveni la guver-
n în afaceri de căștig sau pentru acor-
darea de distincțiuni.

Partidul lui Bánffy. În tim-
pul din urmă s'a vorbit, că Bánffy pes-
cuaște în turbure ca să ajungă din nou
la căma țării. Puntea la mîrire și-a
v zău în formarea unui partid nou.
Un colaborator al unui ziar maghiar,
doritor a afla adevărul în privința în-
ghebării unui partid cu program eco-
nomic independent, s'a apropiat de
Bánffy, care l'a făcut următoarea enun-
țare: „Cu formarea de partid nu mă ocup,

fiindcă peste tot nu mă îndeletnicesc cu
politica activă. Dar' dacă te gîndești
la formarea de partid, apoi este ceva în
cheție. Dar' la ceea ce este de format
nimenea nu are de observat, aceasta în-
seamnă numai, că mulți se gîndesc în
țeară așa, ca mine și această gîndire
voște se îmbrace formă, tendința poli-
tică ce rezultă din ea voște să se va-
liditeze și pe că se de natural, că dela
această tendință nu mă vreau sustrage,
pe atît se de natural, că fără de astfel
de formațiuni, în mod fațios, din am-
bițiune nici odată nu vreau căuta să re-
întu în politică.”

**Ministru separat pentru Po-
lonii din Germania.** Față de re-
sistența națională a Polonilor, guver-
nul prusian se ocupă cu ideea întin-
jării unei miniștrii separat pentru
Posen și Prusia vestică, ca să poată
lucra cu „mai multă energie” în che-
stia polonă. Toți funcționarii din ace-
ste două provincii vor atîrna de acest
ministru.

DELA LIGĂ. Liga pentru unitatea
culturală a Românilor dă azi la Atena
român, o serată artistică și literară cu
binevoitorul concurs al d-nor Zina de
Nori și Elodia Coandă, al d-șoarei Mara-
reta Coroni-Zosima etc.

DI George Panu va ține o conferință
trînd despre: „Ideea de stat și ideea
națională”.

**§. 14. În legătură cu cele comu-
nicate deja, aflăm, că organul oficial
„Wiener Zeitung” publică ordonanța
împărătească, prin care provisorul bud-
getar e decretat până la 30 Iunie
1903.**

Jurul internațional. S'a publicat zi-
lele aceste catalogul membrilor jurului in-
ternațional din Haga. În jurul au reprezentați
următoarele state: Anglia, Austro-Ungaria, Bel-
gia, Bulgaria, Danemarca, Statele Unite, Franța,
Grecia, Olanda, Japonia, Mexico, Germania,
Italia, România, Rusia, Portugalia, Spania, El-
veția, Suedia, Norvegia, Serbia și Siamul. Aus-
tro Ungaria are 4 reprezentanți: 2 Maghiari și
doi Austriaci.

Tovărășii ocașionale.

În unul din nr-ile trecuți ai „Tribu-
rei”, zămănind lipsa de bucate și în-
deosebi lipsa de curcuz, ce se anunță
pentru primăvara apropiată, am zis
că această lipsă s'ar putea pară sau cel
puțin micșora prin alocătuirea de tovă-
rășii ocașionale. Scopul acestor tovă-
răși ar fi ca la timp potrivit și folosind
conjuncturile favorabile ale pieței de bu-
cate — să se cumpere bucate în mare
și apoi să se împartă între mii de agri-
cultori cu prețuri cinstite, parînd prin
aceasta aceselor speculației necinstite și
sușinănd prin concurența cinstită ra-
țională, prețurilor.

Folosasele acestor fel de tovărăși
— o spunem cu deosebită satisfacție —
au fost înțelese de mulți bărbați cu tra-
gere de inimă și din multe părți ni s'au
cerut lămuriri asupra tovărășii oca-
șionale. În special mulți sînt nedume-
riți asupra caracterului acestor tovă-
răși și prin urmare asupra faptului
dacă acele trebuesc înregistrate sau nu.

Ca să răspundem acestor întrebări
și nedumeriri, vom schița după cei mai
buni tălăntitori și legii comerciale un-
gare următoarele date despre tovărășii
ocașionale:

Legea comercială ungară (art. de
lege XXXVII din 1875) fixează patru
feluri de societăți comerciale și anume:
societăți colective (deschise), societăți co-
mandite, societăți pe acții și însoțiri.

Tovărășii ocașionale nu sînt cu-
prinse în nici una din aceste patru clase.
Dat fiind însă, că tovărășii ocașionale
sînt foarte dese în viața practică, nici
legea comercială ungară nu s'a putut
subtrage dela îndatorirea de a lua dis-
poziții referitoare și la acest fel de în-
tovărășiri

Aceste dispoziții sînt cuprinse în
§-ul 62 a. l. c. care glăvulește astfel:

„Tovărășii (societățile) înteme-
iate pe căștig sau pierdere comună,
avînd de scop purtarea unei sau a
mai multor afaceri comerciale spe-
ciale (tovărășii ocașionale) nu sînt
supuse dispozițiilor legii de față au-
pra societăților comerciale.

„La tovărășii aceste, întru cît
prin contract nu s'a stipulat altfel,
toți tovărășii sînt obligați a contribui
la întreprinderea comună în propor-
ție egală, ear' căștigul sau paguba,
lipsind alte învoiri, se împarte după
capete.

„Din afaceri, pe care le încheie
un tovarăș cu a treia persoană, cel
dintău este singur îndreptățit și obli-
gat față de a treia persoană. Dacă
însă tovarășul a pătît în numele și la
însărcinarea celorlalți tovarășii sau dacă
afacerea au încheiat o toți tovarășii îm-
preună sau prin un înputernicit comun,
atunci fiecare tovarăș este solidar in-
dreptățit și obligat față de a treia per-
soană.

„După terminarea afacerii co-
mune tovarășul, care a purtat aface-
rea este dator să dele celorlalți soco-
teală. Acelaș este obligat a efectui și
liquidarea.”

Din textul acestui paragraf rezultă
următoarele:

Tovărășii ocașionale se numesc și
sînt acele însoțiri, cari se înființează
pe căștig sau pierdere comună, pentru
purtarea unei sau mai multor afa-
ceri comerciale. Momentele principale
ale acestor fel de însoțiri sînt urmă-
toarele:

a) comunitatea căștigului sau a per-
derii, fără de care nici tovarășii private
nu pot exista.

b) ca scopul tovarășiei să fie pur-
tarea de afaceri comerciale” prin
ceea ce tovarășia se privește ca societate
comercială. E absolut indiferent dacă
tovărășia se ocupă cu afaceri comerciale
din natura lor (obiective) sau cu astfel
de afaceri, cari numai prin modul lor
de purtare sînt afaceri comerciale (su-
biective).

Dacă afacerile tovarășiei sînt afa-
ceri comerciale subiective, numai atunci
se privește tovarășia ca societate com-
ercială cînd între tovarășii este și un
neguștor. Din contră cînd afacerile tovă-
rășiei sînt obiective (cînd acele prin
natura lor sînt afaceri comerciale fără
considerare dacă se poartă profesional
și de un comerciant tovarășie, chiar și
cînd ar fi alcătuită numai din tovarășii
necomercianți, se privește ca societate
comercială.

(Referitor la afirmația aceasta din
urmă notăm exemplul următor: Mai
mulți agricultori se întovărășesc să cum-
pere bucate cu scopul să le vîndă mai
departe. Afacerea e comercială din na-
tura ei — prin urmare și tovarășia e
societate comercială și dacă toți tova-
rășii sînt agricultori și nici unul nu e
comerciant).

c) Al treilea moment principal al
tovărășii ocașionale est, că acele să
fie de ocazie, să fie alcătuite pentru un
scop apropiat și vîdit. Tocmai prin

De afaceri comerciale se consideră:
1) Cumpărarea sau procurarea de mă-
ruri sau alte obiecte mobile cu scopul de a le
vînde earșii sau în natură sau semifabricate
sau fabricate. 2) angajarea de a lîră obiectele
amintite în p. i., pe care cel ce se angajează le
procură spre scopul acestă 3) Cumpărarea sau
procurarea în alt mod de efecte de stat, acți-
ori alte obiecte comerciale, menite pentru comerț
chiar și atunci cînd procurarea nu se întîmplă
cu scop de a se vînde mai departe. 4) primirea
de asigurări. 5) angajarea de a transporta
călători sau bunuri pe mare și împrumutarea
de bani pe lângă amanetarea corăbii.

De afaceri comerciale se consideră apoi
și următoarele afaceri — dacă se poartă în mod
profesional:

Arginarea de a prelucra pt. alții lucruri
mobile — dacă această prelucrare trece peste
sfera industriei mici, apoi afacerile, de bancher,
zarafie, comisiune, speculație, cărăușie, magazine
publice, editură, mijlocirea de afaceri com-
erciale etc.

aceasta se deosebește de societățile co-
merciale regulate, cari operează profesio-
nal și în totdeauna — pe cînd tovarăș-
iile ocașionale își propun lucrarea pe
un sezon, la o singură ocazie bine ve-
nită. Scopul lor e trîngerea unei sin-
gure afaceri sau a mai multor afaceri,
ce stau în strînsă legătură, cari la în-
ceput sînt bine hotărîte.

Îndată ce agendele, afacerile co-
templante nu sînt dela început bine ho-
tărîte — tovarășia nu mai este de oca-
zie, ci este societate comercială pro-
prie zisă.

Relațiile de drept în cadrul unei to-
vărășii ocașionale diferă foarte mult de
acele ale societăților comerciale propriu
zise, căci pe cînd soc. com. sînt per-
soane juridice (sau persoane morale),
cum se numesc în România), pe atunci
tovărășii ocașionale nu formează per-
soană juridică, care să figureze în cir-
culația bunurilor independente de per-
soanele cari o alcătuiesc, ca o unitate
juridică sub propriu nume sau firmă.
De aici urmează, că tovarășii oca-
șionale nu trebuesc să fie înregi-
strate la tribunal — de oare ce la
aceste nu firma, nu tovarășia ca atare,
ci tovarășii însuși sînt îndreptății și
obligați imediat și direct.

**Organizația internă a tovară-
șiiilor ocașionale** se poate fixa după plac
în contractul de tovarășie. Contractul
acesta nu e legat absolut de nici o for-
malitate, ba nu se cere nici atît, ca acela
să fie în scris; poate să fie contractul și
numai verbal.

Îndeosebi contractul are să cuprindă
dispoziții referitoare la relația partici-
pării (d. e. o parte cît să fie de mare;
unul sau alif dintre tovarășii câte părți
sau cum să se repartizeze) în mo-
mentul de conducere (prin desemnarea
unui pres. controlor, casar, notar etc.), și
împărțirea profitului sau a pierderii. În-
tru-cît contractul n'ar dispune despre
aceste participarea tovarășiiilor se înțe-
lege egală în drepturi și datorințe și
celelalte afaceri s'ar rezolva conform
usăntelor comerciale sau conform drep-
tului civil.

**Raporturile tovarășiei față de a treia
persoană** (față cu cel ce nu sînt în to-
vărășie, cu publicul mare) și dispozițiile
referitoare la încetarea tovarășiei sînt
lămurit expuse în alineatele ultime ale
textului din §. 62 al legii com. reprodus
de noi mai sus.

Cu aceste credem că am dat toate
lămuririle necesare referitoare la tova-
rășiiile ocașionale. Din toate cele de
până aci rezultă, că tovarășiiile, pe care
voim să le alcătuim pe câte un an sau
doi pentru procurarea și apoi vinderea
de bucate se privește ca societăți com-
erciale, dar' nu sînt supuse dispozițiilor
legii com. referitoare la societățile co-
merciale propriu zise și apoi tovarășiiile
ocașionale nu trebuesc înregistrate la
tribunal.

Vasile C. Osvada.

Misiunea lui Lamsdorff.

Ministru rus de externe a petrecut
în Viena două zile și jumătate și apoi
a plecat de-a dreptul la Petersburg.

După-cum se anunță din iavor se-
mioficial, misiunea lui Lamsdorff la
Viena a fost să trateze despre măsurile
ce au să le ia împreună Rusia și Au-
stro-Ungaria pentru susținerea liniștii
și a statului quo în Macedonia și
peste tot în Peninsula-balcenică.

Tot pe cale semioficială se face apoi
cunoscut, că bărbații conducători ai am-
belor state pot fi mulțumiți de resulta-
tul tratativelor din Viena.

Unele informații din Viena spun,
că dela întâlnirea lui Lamsdorff cu
Goluchowski n'avem să ne așteptăm la
deciziuni definitive în chestia macedo-
nesă. Proiectul stabilit de cei doi mi-
nistri se va comunica cu puterile sig-
natare ale tratatului din Berlin și aces-
te apoi vor îndruma pe ambasadorii
lor din Constantinopol să caute și să
afie mijloace pentru a pute realiza re-
forme în Macedonia.

De intervenție armată nu e vorba, dar Turcia va fi silită a da locuitorilor din partea europeană gendarmerie și justiție cinstită, europeană. Se vor introduce și unele reforme financiare.

După ce Lambadoff va face raport Țarului despre rezultatul călătoriei sale, ambele state vor publica câte un comunicat oficial, în care se vor constata bunele raporturi dintre cele două monarhii și lipsa de a se susține status-quo în Balcani.

Că în Macedonia situația e îngrijitoare și astfel se impun măsuri anume, se vede între altele din cele-cite-serie ziarul „Petrogradske Vedomosti”.

„Cauza tulburărilor din Macedonia — zice ziarul — este nesiguranta averii, viciei și moralei. Școala va izbucni la primăvară cu vehemență mai mare, decât credem”.

Ziarul încheie, zicând, că macedonenii nu cred în realizarea reformelor.

De încheie dăm părerea a două ziare bulgare:

Semioficioasa „Bulgaria”, scriind despre vizita lui Lambadoff, zice, că e prea timpuriu a trage consecuențe mari din această vizită, dar prin ea s'a manifestat interesul deosebit al Țarului față de Macedonia și Bulgaria. „Novi Vek”, ziar stambulovist, recunoaște însemnătatea vizitei, dar face atenție pe macedonenii, să nu aștepte prea mult dela ea.

Spiritul maghiar în literatura română.

Am dat ieri știrea, că un scriitor maghiar publică cu semnatura „Abbé” în nrul de Anul-Nou al ziarului „Budapesti Hirlap” un articol sub titlul de mai sus, prin care voeste să scoată la iveală aberația, că literatura noastră românească are de a mulțumi totul școalelor maghiare, spiritului maghiar.

La începutul articolului se ne spune, că mai deunăzi avuse o convorbire cu un „fruntaș” al literaturii noastre (Clocan ori Alexici?) care între altele i-ar fi zis: Vezi, dle, ce influență mare au elementele românești din Ungaria în literatura noastră? Am putea zice, că scriitorul maghiar a intrat cu deservire în viața noastră intelectuală.

Di Abbé pornește apoi pe tema asta în excursiune prin câmpia literaturii noastre, — arătându-ne cum față de scriitorii moderni din România stă impunătoare pleiada scriitorilor români de dincoace, — cari parte au trecut în țeară, — parte sînt pe la vetrele lor.

Are dreptate di Abbé în privința aceasta.

Dar după ce urmează cu îngrășarea scriitorilor mai de valoare, de origine din Ungaria, amintind pe: Slavici, Cogbuc, Constanța Hodoș, Ștefan Ioan, Alexandru Hodoș, și Ilarie Chendi, — apoi Vulcan, Dr. Bunea, Silvestru Moldovan, Sextil Pușcariu, Pop Regeanu etc. ne spune încă de Slavici, că nu știa boabă românească când s'a dus în România, și că Jovka și Jokai Mór sînt maeștrii lui, în spiritul cărora scriind, în România a dus o până acolo încât acum trece de cel dintâi stilist.

Constanța Hodoș, — spune Abbé, nu știa românește, când s'a dus la București; a crescut în școale maghiare, în spirit maghiar, și literatura maghiară a fost, care a făcut-o să îndrăgească literatura.

Tableurile, tipurile ei sînt până azi luate din viața maghiară.

Pe Cogbuc, baladele lui Arany l-au introdus în literatură.

Ștefan Ioan stă sub influența vădită a lui Petőfi.

Alexandru Hodoș încă e discipolul literaturii maghiare. Și dacă ar fi fost, zicem, Goethe Român, — și el, — de sigur și el ar fi crescut și cultivat de spiritul, de literatura și de școale maghiare.

Resonând apoi despre luptele literare ale deceniilor trecute dintre Maiorescu și Cipariu, spune că atunci toți credeau că românii de dincoace vor cădea de pe terenul literaturii, pentru că spiritul maghiar și „maghiarizarea forțată” le împiedecă dezvoltarea, și că peste 10 ani chiar „maghiarizarea forțată” le-a crescut bărbății cei mai eminenți. Despre asta însă nimeni nu ia știre.

Așa sfârșește di Abbé, — informat de vre-un „celebru” Român din Pesta,

N'am avut nimic de zis la aceea, că di Abbé e atât de încântat de literatura maghiară, încât îi face fiică literatura noastră, scriind literaturii maghiare paternitatea literaturii noastre. Cu atât mai puțin, că literatura maghiară intră de-a dreptul în literatura noastră, — fiindcă noi cunoaștem bine grandomania maghiară, pasiunea lor de a-și scribi toate câte pe lume s'au făcut dela Adam până la Hazați Verai János.

Noi știm doar că un profesor maghiar de istorie susține, că „berea” au adus o Maghiarii din Asia și au dat Europei, susținând că civilizația lor pe atunci era cu mult mai mare decât a Germanilor și că din asta se poate explica cum Maghiarii au invins întreaga Europa.

Ceea ce dorim să spunem dlui Abbé e, că: spiritul maghiar și „maghiarizarea” nu că ne-ar fi fost de folos mare, dar din contră ne-a întârziat numai și că am ocupat un loc frumos în literatura română, este exclusiv meritul strălucit al celor de dincoace și al ingeniului lor dela natură.

Este dragostea de neamul și literatura română, care face, că după ce tinerii noștri au din școalele maghiare, fără să știe o boabă românească, se apucă cu dor și zel de studierea istoriei și literaturii românești, umplând golul rămas în educația lor din grația spiritului maghiar și a „maghiarizării forțate”.

Te rog, dle Abbé, spune-le aceste „marele literatură română”, care „i-a lingușit grandomania, spunându-ți bazacoinii. Strias.

Din protopresbiteratul gr.-or. al Clujului.

— O replică. —
(Urmare și fine).

Membru sinodal zice, că în comisiune s'au discutat și din anul trecut pentru așternerea unui memoriu I. P. S. Sale, în care se se arete rețete ce bănuiesc tractul și se se cerea sanarea lor — a fost ales și d. sa. Comisiunea nu i-a putut împlini datoria sa, pentru că și ceilalți membri din comisiune vor fi pățit așa ca și d. sa, care, alergând după stringerea materialului pentru memoriu și ajungând la o parohie din tract, punând mâna pe un colț al vîlului rețetelor și destrăbălărilor tractuale și ridicându-l în sus „cu groază” l'a lăsat ear' în jos, ear' d. sa, ca se nu fie observat de cineva, s'a retras tipit oătră casă gopîndu-și: „tăcerea e ca mîna” și ca se nu fie strîvit sub povara materialului pentru memoriu „a abzis de onorifica misiune”.

Acum întrebăm și noi: au doar nu pentru stringerea materialului și compunerea și înaintarea memoriului și fost alegeți în comisiune? D. ta, care și atât de mult la „bunăcuvință” cum crezi, că se poate împăca cu aceasta, cu caracterul moral și cu onorifica misiune, împrejurarea, ca se umblă prin parohii după „material” și fără a face nimic se te retragi tipit ca se nu fii observat de cineva?

Cum ai vrut să aduni material de prin parohii fără a fi observat de cineva?

Și dacă și ceilalți membri din comisiune, în care credem se fi fost alegeți cei mai vrednici membri sinodali — ca și d. ta s'au retras, fără a face ceva, au abzis și ei de „onorifica misiune” — și sîntem siliți a-ți crede, că ești competent a face și această mărturisire și nu ai fost din nici o parte desaprobat — atunci vă rugăm să primiți următoarea propunere: încheieți dugheana și puneți mătura în ușa tractului.

Noi credem, că membrii acestei comisiuni „ridicînd ori-care” colț al vîlului cu „groază” au vîzut pe tot locul, că autorul tuturor rețetelor e năpraznicul „șef” și de aceea s'au retras tipit, ca se nu fie observați de nimeni și striviri de năzdrăvanul pentru greutățile materialului ce l-au adunat și nu mai astfel au abzis de „onorifica misiune”.

Și se nu uităm, că tot „membru sinodal” se tîngue în reflexiunile sale,

că sinodul din acest an n'a primit propunerea membrului Gavril Todoruț de a alege o comisiune care să „cercetele ce bănuiesc tractul”, care comisiunea ar fi dat apoi cu totulul alte „lămuriri”. Deocum au dat „B. și alții”; cu deosebire acum, că lămuririle rețetelor s'au se se deee nu I. P. S. Sale, ci publicului mare.

Nu te tîngui nimic pentru aceasta, onorabile „membru sinodal”, pentru că nici un fel de comisiune nu-i în stare să-l spele pe di „șef”, ci dacă ai inimă de tîngui, poțiești și te tînguești și d. ta pe ruinele tractului.

„Terminînd reflexiunile sale” membrul sinodal zice: „din partea mea declar încheiată ori-ce discuție ziaristică cu privire la afacerile din tractul Clujului”. Care va să zică, după ce își dă un lung gir de lovitură, se ia la fugă strigînd: nu mai stau de vorbă cu voi.

Fugi în pace, onorabile. Cel puțin ne scapi și pe noi de a ne perde vremea cu replicări la „reflexiuni” de aceste fără nici un rost și lipsite și de adevăr și de „bunăcuvință”.

Noi însă declarăm, că susținem întru toate cele scrise de noi în numărul 120—124 al „Tribunei” din acest an, precum declarăm și aceea, că încă n'am terminat și nu vom termina cîtă vreme mai avem nădejde, că și pe ruine se mai poate edifica ceva bun.

Băleescu și alții.

Din Năseud.

— O mică reflexiune. —
— 28 Dec. 1902.

De ani de zile, de când se tractează prin ziarele noastre chestia directoratului din Năseud, în continuu și consecvent persoana mea a fost obiectul de jîl al corespondențelor apărute din Năseud, în cari cățiva raportori notorii de aci au căutat în tot chipul și cu toate mijloacele să mă timbreze înaintea publicului ca pe un om pervers, care stau în calea rezolvirii definitive a amintitei chestii. Forma și modul, în care se îndătină acei raportori a se ocupa de persoana mea, m'au pus în imposibilitate de a le reflecta, căci pentru-a să mă întaltesc trebuia să le răspund tot în asemenea ton murdar, — ceea ce nu sînt în stare să fac, — sau să caut remedii sub sentul legii — ceea ce n'am voit să fac. Am tăcut de oarece totdeauna faptele mele și activitatea mea au stat sub controlul organelor mele superioare școlastice, precum și a patronatului gimnasiului, cari nici odată n'au aflat nimic de desaprobat sau de înfățișare în activitatea și ținuta mea. Am avut deci și am liniștea sufletească, că „mi-am împlinit datoria cu conștiință” și că ținuta mea în oficiu și afară de oficiu din partea forțurilor competente a fost privită corectă și ireproșabilă.

În timpul din urmă din nou s'a pornit prin ziare o discuțiune invergnată în jurul chestiei directoratului și după ce ved, că acum pornirea nu se încreștă singur contra persoanei mele, ci și contra altora, mai mult lăse contra temeiului institutului (Acesta nu e adevărat. Red. „Trib.”), la care s'arvese și eu, — nu pot să tac și să nu zic și eu un cuvînt, cu toate rezervele ce mi le impusesem mai înainte. Mă doare cănd ved, că interesele mari ale unui institut întemeiat cu multe jertfe și greutăți ajung să fie obiectul de echilibrare (K. „Trib.”) al unor indivizi, cari sau în naivitatea lor nu pot precalcula reul, ce poate urma din machinațiunile lor, sau cu intențiune supun cauza unui institut școlar poției lor de ură și răbunare personală.

Ori-cât s'ar nega și masca luoral, omul nepreocupat poate ușor ved, că intențiunea scriitorilor de articole și mai ales intențiunea dlui Petri, care a scris și subscrise articolele sînt din nr. 228 al „Tribunei” este de a da amintitei chestii un fel de colorit politic și pe mine a mă prezenta înaintea publicului cetitor ca pe o persoană, care sînt pus și mă susțin în locul, pe care îl ocup, numai prin intrigi politice. Mai înnoarecă di Petri a întări aserțiunea sa prin fel de fel de invective la adresa mea, la ținuta și calificarea mea.

Intrucât privește purtarea și calificarea mea se nu-i închipue di

*) Conform principiului „audiat et altera pars” dăm loc acestei scrieri a dlui Gheție. Red. „Trib.”

Petri și soții săi, că cetitorii obiectivi ar fi așa ușor de sedus să creadă, că între raporturile sociale de astăzi, într'un stat organizat, s'ar pute tolera în funcțiune publică și s'ar put încredința cu conducerea unui institut o persoană deamă de atribuțiunile, cu cari dlor învrednicește persoana mea și la cari „mi-am ținut și până acum de subdemnitate a reflecta”.

Ce privește însă partea politică, — în care dlor știu bine, că oamenii noștri sînt mai simțitori și caută deci în modul acesta se mă denunțe lumii și conștientărilor mei, — eadă, am tăria convingerii să le spun acoledeul meu: Școala n'are să facă politică, și noi deocălii avem chemarea sfîntă să creștem generațiuni de oameni folosi patriei și națiunii, nu însă se ne amestecăm în vînturile politice militante. Nu prin intrigi politice se ne ridicăm, ci prin muncă stăruitoare și conștiințioasă în cercul nostru de activitate.

Dacă di Petri vede păcat în aceea, că chiar eu am fost încredințat cu conducerea agendelor directorale până la rezolvarea definitivă a alegerii și întăririi noului director, atunci îl întreb: Oare d. ta fiind în locul meu, puteai să refuzi însărcinarea din partea ministrului fără a recunoaște și a dovedi una din două: sau renitență, sau incapacitate?

Apoi cum poate cuteza ori-cine să mă facă responsabil pe mine pentru cele ce au urmat de atunci încoace în chestia alegerii și aprobării de director, cînd bine este știut că eu, — chiar și dacă aș voi nu pot să am, și nu „mi este permis să am vr'o ingerință” nici la corporațiune, care alege pe director, nici la locurile unde el se aproabă.

Dar să ieșim cu ocolarea: di Petri prea bine le știe toate acestea; el însă vrea să arunce mărul de ceartă între profesorii gimnasiului nostru (? Red. „Trib.”) cum a dovedit-o și în corespondența sa din urmă cu reproșurile sale nedemne făcute la adresa colegului Sotropa. Ar fi destul de trist, cînd i'ar succede în măsură cît de mică aceasta; însă mîngîierea și speranța mea este, că un corp matur și un public nepreocupat nu se va lăsa dus pe ghiță prin frase și vorbe goale, cînd faptele dovedesc contrariul și cînd chiar în acest timp unde di Petri este prea bine cunoscut, intențiunile d-sale produc cu tot dreptul indignarea tuturor oamenilor cu vederi sănătoase și cu simțăminte curate.

Afacerile la institutul nostru „și-au avut și-și au cursul lor normal și regulat, ceea ce s'a constatat și recunoscut din partea tuturor factorilor competenți și cred că își vor urma acest curs normal și în viitor, fără ca di Petri sau alții să fie în stare a le conturba ori răvrați

În fine imi permit să dau expresiune mirării mele, că di Petri nici la starea la care a ajuns nu vede încă și nu simte, că bătrînețele ar ave chie-marea să judece rece și nepreocupat, să calmeze și să modereze, ear' nu se aștepte și să deslățuească patimile, ale căror fructe și urmări nici odată nu se pot prevedea.

Ioan Gheție.

Revista esternă.

Peninsula Balcanică.

În apropiere de Monastir a fost o nouă ciocnire între o bandă bulgară și trupe turcești. Un sublocotenent a fost rănit, mai mulți soldați răniți și uciși. Locuitorii din comuna Brezovo, în a cărei apropiere s'a întîmplat lupta, încă au atăcat trupele turcești, cari au dat foc comunel.

Maroco.

Înăsprindu-se situația în Maroco, guvernul francez a dirijat trupe către granița alger-marocană pentru întărirea garnizoanelor.

Nemulțumirea contra Sultanului scuat, că a tradat islamismul creștinilor, crește tot mai mult. La aceasta contribuie mult și scumpirea alimentelor din cauza nesigurantei, ce domnește în ținuturi întregi. O mișcare contra Sultanului se înregistrează și la Cabili din apropierea Ceutului.

China.

La întrebarea făcută de ambasadere europene cu privire la pregătirile de război ale lui Tungfusiang, guvernul chinez a recunoscut existența lor. El a dat însă asigurarea, că vice-regii din provinciile nordice vor dispune de un

număr suficient de trupe pentru înăbușirea războalei. Așigurării nu i se dă crezîmînt, din contră, se crede, că trupele guvernului vor trece pe partea războalei, bucurându-se Tungfusiang de multe simpatii din cauza atăutului îndreptat contra ambasadelor europene.

Consulul general din Hancan a comunicat misiunilor din ținutul Holanfu se se pregătescă de a părăsi regiunea. Totodată le-a recomandat să „și trimită soțiile și copiii în porturi sigure.

Știri mărunte.

Trupele lui Castro au bătut pe resculăți la Bargulimento. El au avut 112 morți și 325 răniți.

Germania nu intenționează denunțarea convenției comerciale cu Italia.

Tariful vamal elvețian, contra căruia s'au adunat peste 30.000 subscrieri, va trebui să treacă prin votul comisiilor populare.

Cronica illo.

Sibiu, 3 Ian. n. 1903

„Tribuna Literară”, care ar fi să o dăm cu numărul acesta, o vom adăura o numărului de Crăciun în estensiune mai mare, ținînd ca cetitorii noștri să primească pe sărbători material mult, variat și ales.

Medic ceroual. La Cacova, lângă Oravița, a fost ales medic ceroual di Dr. Octavian Cotoșiu, din Sătmăr.

Hymen. Dra Flora Beles (Arad) și di Dr. Eugen Rozvány (Salonta-mare), logoditi.

— Di Rudolf Cucu, un fruntaș din burghezimea Orăviții, s'a logodit cu d-șoara Roza Străin, din Bozovici.

Anul-Nou în străinătate. Brzella. Regele, dănd răspuns președintelui camerei cu ocaziunea felicitării de Anul Nou, a zis între altele, că prin buna înțelegere camera va pute delega atari chestii cari nu se pot spune de pe acum, dar poporul le va înțelege mai târziu.

Berlin. Părechea domitoare a luat parte la serviciul divin. Apoi a dat un dejun, la care au participat generalii și admiralii.

Roma. Regele a primit felicitările camerei și ale senatului. În adresa camerei se accentuează bunele relații ale Italiei cu toate statele.

Paris. Loubet a primit felicitările nuntialului papal, care i-a exprimat simpatia față de Franța.

Generalul Kuropatkin a gratulat telegrafic ministrul de război Andre pentru armata rusească — armata franceză.

Necrolog. Ana Rudow în numele său și al numeroșilor conșăngeni aduce la cunoștință înmormintarea din viață a iubitului tată adoptiv Petru Suici, protopresbiter emerit gr.-or. rom. asesor consistorial și proprietar al crucii de aur, care după un scurt morib, în etate de 68 ani, și-a dat nobilul său suflet în mîna Creatorului în 1 Ianuarie n. 1902 la 2½ ore dimineața. Osmintele acumulate defunct s'au așezat în cimitirul „Rulikovszky” din Oradea-mare după ritul gr.-or. azi Sămbătă la 3 Ianuarie la orele 2 d. a.

Patriarhul Brancovici. Din Carlovți sosește telegrama că patriarhul sârbesc Brancovici a fost lovit de apoplexie. Starea lui e desperată.

125 milioane falsificate. La Londra s'au descoperit falsificări enorme în numerele acțiunilor minelor de aur. S'au găsit până acum falsificări de cincizeci de milioane de lire sterline sau una sută douăzeci și cinci milioane franci.

Uoigase din gelosie pe scenă. Marți seara, pe cînd se reprezinta la teatrul Rossini din Neapoli drama intitulată „Sora Teresa”, o tineră anume Giovana Deluca, amanta primului actor Rossi, părăndu-și se că Rossi vorbea cu prea mare căldură, în rolul lui, cătră primadona Aurelia Cataneo, a dat lui Rossi o lovitură mortală de pumnal. Enoțiunea a fost mare. Reprezentațiunea s'a suspendat. Giovana Deluca a fost arestată.

Nenorocire în comuna Lupu. lângă Câmpeni. Ni se scrie din Bucium-șaga: La 27 Dec. zăpada, pornită din vîntul unei ocaze, unde a strîns-o vîntul puternic, a suflă atunci și în ziua premergătoare, a mînat de pe coastă 2 bărbăți, cari mergeau să-și adape boii, împreună cu aceștia. Ajungînd grămada de zăpadă la șee, a atînat cu totul pe cei doi bărbăți, 3 boi și o gură. Semnii și strigătele unui om din coasta opusă nu le au putut folosi pe vînt. A doua zi gendarmieria a scos oamenii din comună și au descoperit pe cei doi bărbăți, cari erau morți lângă boii lor, asemenea morți. Zăpada mare, ce a căzut pe munții noștri, mîndu se vremea se topește cu înecul. Anton M. Popa, preot,

AVIS. La numărul de azi alături de mandate postale, pentru a ușura abonemenților noștri trimiterea abonamentului. Rugăm pe p. t. abonemenți a se grăbi cu trimiterea cât mai curând a prețului de abonament ca să nu fim siliți a întrerupe expedierea foilor.

Lupii în România. „Pester Lloyd” scrie că cu începutul iernii, au năpădit în România o mulțime de haite de lupi. În județul Iași, un preot și un dascăl au fost sfâșiți de o haită. În județul Covurlui deasemenea drumurile sunt nesigure. Dar mai ales în Dobrogea lupii au ajuns o adevărată plagă. Lupii grație lipsei de supraveghere, au ajuns atât de obraznici încât ziua nămează mare îndrăzneală să vie în sat să atace oameni și vite.

Un sutler de spirit. „La Revue hebdomadaire” povestește o frumoasă istorioară de culise. Era la 1843, când se reprezenta piesa La Closerie des genêts, de Frédéric Soulié. Intr-o seară, actorul principal al dramei s'a îmbolnăvit și în locul lui s'a dispus să joace un altul, Pajot, care trecea de foarte bun actor, însă nu strălucise prin memoria sa. În timpul când făcea pe scenă o lungă declamație de amor, își perde sirul ideilor și s'a încurcat. Publicul a început să fluere. Suflerul, om de spirit, face semn lui Pajot, să tacă și declamă el singur cu voce tare, toată bucată. După ce Pajot s'a trezit din zăpăceală în care căzuse, tocmai când suflerul declamă ultimele versuri, se repede la scena dramei, o ia în brațe și arătând cu mâna spre sutler îl zice: „Așadar te ador femeie, așa precum acest domn a avut onoarea, să-ți spună”. Spectatorii s'au prăpădit de ris și întreaga seară s'a petrecut într'un mare șgomot.

„Enciclopedia Română”, publicată din înădăruirea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” de Dr. C. Diaconovich, primul secretar al Asociațiunii. Vol. III, Fasc. XXVIII (Pristop—Riscop).

Aparițiunea acestui fascicul a întârziat timp mai îndelungat din cauza că în decursul lunilor de vară colaboratorii publicațiunii în cea mai mare parte fiind absenți dela domiciliul lor, redacțiunea nu poate coata la scrisoarea regulată a manuscriselor și corecturilor, și astfel e siliți a întrerupe activitatea sa în timpul vacanțelor.

Fasciculul apărut acum, după reluarea firului lucrărilor, se prezintă tot în aceleași condițiuni bune ca și părțile de mai înainte ale acestei mari publicațiuni și cuprinde peste 1000 articole, anume restul lit. P, întreaga literă Q și preste jumătate din litera R. Și de astădată vedem, că redacțiunea a dat o deosebită atenție articolelor de interes special românesc, ceea ce arată între altele numeroase biografii românești, precum: Procopian, Pumanul, Pucariu, Quintescu, Racoc, Raovici, Radian, Radu, Rădulescu, Raica, Ramonțai, Rațiu, Rednic, Repta, etc. Istoria naș. a Românilor este reprezentată prin numeroase articole, dintre cari amintim: Radu (de Dr. D. Onciul) și un art. mai mare despre Regimentele grănițerești din Transilvania și Banat (de prof. V. Șotropa). Din partea bisericească remarcăm mai multe articole de Dr. A. Bunea (mănat. Pristop), C. Auner (bis. Radu Vodă, Reformația bis. etc.) și Dr. Radu (Protestantism, Reformațiune, etc.). Un articol mai mare ne dă bogate informațiuni despre Rhaeto-Român, istoria și stările lor. În partea literară găsim scrieri valoroase de M. Străjan (proveniența, limba, Purism, etc.), iar în cea filosofică articole de Gr. Pietor și M. Dragomirescu. Foarte numeroase sînt de astădată articolele de drept public, lucrate în cea mai mare parte de prof. Val. Ursescu (Puterile statului, Regalitate, Reprezentațiune naț. Responsabilitate, Restaurațiune, Revoluțiune, etc.). Igiena și medicina sînt reprezentate prin mai multe articole de Dr. I. Felix, (Prostituțiune, Rabia, Rachiu, etc.), iar medicina veterinară prin un art. mai mare de D. Furtună (Rău). Din partea geografică amintim: Prutul de launescu și Putna de D. Olinescu, care alăturat numeroase art. de jurisprudență. Articole de interes economic găsim de D. Idieru (Proletar, Protecționism, Renta), Naicion (Proudhome). În ramul științelor naturale amintim în fine numeroase art. din botanică de Z. Panțu și Radian, din zoologie de prof. Moisil și P. Volterol, din mineralogie de L. Mrazec.

Restul publicațiunii va cuprinde aproximativ încă 4 fascicule cu 7000 articole, dintre cari fasc. 29 e pus deja sub tipar, și astfel lucrarea va fi deplin terminată în primăvara anului 1903. Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare pentru un tom broșurat cor. 20—, legat cor. 23.20 (în România: lei 25—, resp. 28.50).

În genere cunoscut, că la tînă și diferitele morbiuri de plămîni e de o eficațitate esențială uleiul de pește, pe care-l recomandă medicii mai ales de când l'a pus în circulațiune farmacia din Budapesta, Béla Zoltan, pe cel lipit de ori-ce gust și miros. Sticlă se află cu 2 cor. în farmacia.

Revoluție. De câteva zile soldații unui regiment de landieri aflători cu gar-nisoana la Nemeș, Italia, s'au pus în grevă (!) din cauza unor neînțelegeri cu cetățenii. Soldații regimentului umbli în toate părțile înarmați, lovind pe bur-ghezi. Poliția și cetățenii soldați sînt în neputință de a reprimă revolte. S'au trimis la fața locului întări de soldați.

O tragedie. Ai crede că e dintr'un roman știrea următoare:

În noaptea spre Duminică trecută pacienții locuitori din comuna Lomna (Ungaria de nord) au fost alarmați de semnale de alarmă. Casa țărănului Antonio Podrie era în flăcări. Când s'apropieau mai cu zel focul, deodată se așteptă o altă casă din capul estremei al satul. Apoi înodă una, și încă una, — rînd pe rînd. Oamenii și-au pierdut capul. Toți știau că au de lucru cu un răufăcător. Și într-adevăr, cercetînd, l-au prins pe țărănul Matei Rucan chiar în clipa când punea un mănunchiu de paie cu foc la stregina cămii lui George Mihoc. Rucan era un alienat patinic, care trăia la rudeniile sale în Lomna. Oamenii infur-iați l-au prins și l-au aruncat într-o boadă de fîn ce ardea bobolac. Peste un pătrar de oas s'ermanul Rucan era scorm și cenușe.

Aiunci a venit un vînt. În câteva minute satul era în flăcări. Ear' oame-nii steteau neputincioși în stradă, scrișind dinții, cu mâinile ridicate spre ceruri.

Ilustrațiunea română. La 1 Ianuarie 1903 va apăre în București „Ilustrațiunea Română”, revistă artistică și enciclopedică, în genul și formatul marilor reviste din Franța și Germania.

La această publicațiune vor colab-ora literați și pictori, cari și-au căștigat în țeară un loc de frunte în mișcarea artistică a ultimilor ani; prin articolele sale, „Ilustrațiunea Română” va căuta să intereseze toate straturile societății, ocupându-se de tot ce se produce ca știință și descoperiri în lumea întreagă. O bogată materie literară: romane, nuvele, poezii lirice și epice, critici de artă, fantazii, convorbiri teatrale... — toate, absolut originale, vor face ca „Ilustrațiunea Română” să fie demnă de înou-răjarea marelui public și să cucerească simpatia acestuia.

Între ilustrațiuni vor figura tablourile mai însemnate ale pictorilor români, cu legendele lor, — medaloanele artiștilor și oamenilor de literă, portretele personajilor marcante, precum și diferite vederi pitorești și istorice. Partea literară de asemenea va fi ornată cu diferite schițe, reproducînd într'un mod sugestiv conținutul textului.

„Ilustrațiunea Română” va umple un gol simțit la noi; — va cultiva simțul față de arte, îndeosebi față de pictură. Apropo de moartea lui Krupp. „Arbeiterzeitung” din Viena, află următoarele despre moartea lui Krupp: După omoșcotele aousări aduse lui Krupp de către ziarul „Vorwaerts”, împăratul Wilhelm voia să dispună închiderea lui Krupp într-o casă de sănătate. Pe când o comisiune de medici trebuia să examineze pe Krupp, acesta s'ar fi sinucis cu un glonj de revolver.

Oi rătăcite. De lângă Huedin prima știrea, că mai mulți elevi, copii de preoți dela școala civilă din Huedin s'au dus la directorele școlii cerînd să li se propună religia în limba maghiară de oare ce dinții nu știu ceti românește (pagubă, să mănâncă prescură romă nească). Nu mi pot închipui, cum un preot (oncare excepțiune), nici cel puțin în vacanțe nu pune în mîna pruncului sau o carte scrisă românește, ca să învețe a ceti. Altcum între acești elevi sînt și de aceia, cari mai prin toate clasele au de ceti.

Năpăstă. Ni-se scriu următoarele: O mare nenorocire s'a întîmplat în 28 Decembrie. Locuitorul din Săngeorgiu-român cu numele Artenie Șpaimoc a fost răpit de o prăvălă (lavină) de zăpadă, ce s'a desprins tocmai când a voit să transporte o cantitate de fîn la oile ce le ierneză pe munte. Până acum nu s'a aflat cadavru. În 30 Decembrie o ceață de vre-o 20 inși s'au dus la munte, ca să-l caute.

I. Șohoră, învățător.

O nenorocire. Din Riga ne vine știrea că 50 de pescari, pescuind pe mare, au fost surprinși de vifor. Barca lor s'a răsturnat și toți 50 s'au pierdut în valuri.

Un cadou românesc de Crăciun pentru damele noastre a confecționat giuvaerul din Sibiu Morawetz, satia făcînd prin aceasta chiar acum multor dorințe. Obiectul acesta este o broșă, care se compune din doi cercei vechi românești din argint aurit, adjuțați cu coralii. Broșa aceasta este în adevăr, nu numai din punct de vedere național, frumoasă, ci totodată și foarte elegantă și a fost foarte des căutată anul acesta de turiști din Germania, ca o specialitate transilvăneană.

Rescumpărare de felicitări.

Ca răscumpărare a felicitărilor, pentru „Casa națională” au mai intrat dela următorii domni:

Transport	cor. 67.—
Leon Popescu, preot gr. or.	
Deda	2 —
Romul Coțoiu, comerciant,	
Bals-de-Criș	5 —
Virgil Șotropa, prof., Năseu	3.—
Dăoara Elena Petrașcu, dir.	
internatului „Asoc.”, Sibiu	6.—
Lazar Tritean, coreferent con-	
sistorial, Sibiu	2.—
Teodor V. Păcășian, publicist,	
Sibiu	2.—
Silvia Păcășian n. Popp, Si-	
biu	2.—
In total	cor. 89.—

Sibiu, 31 Decembrie 1902.

Dr. C. Diaconovich.

MAI NOU.

Despre pact.

„N. Fr. Pressa” scrie, că la încheierea pactului, din partea Austriei nu s'a făcut nici o concesie. De altcum pactul e încheiat numai în cele principiale; detaliurile au lipsă de câteva săptămîni spre a fi prelucrate, așa că abia pe la mijlocul lui Ianuarie se va pute prezenta parlamentelor.

Daruri de Crăciun pentru săracii noștri.

„Mila dată săracilor te curajă de păcate, îți căștigă îndurare la viață vecinică.”

Inscripția pe icoana Maicei Domnului din localul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu.”

La apelul publicat de noi în cauza adunării de daruri de Crăciun, ce le vom împărți în ajunul Nașterii Domnului nostru Iesus Christos între săracii noștri, eu binevoit a mai contribui următorii domni:

D-na Emilia Tilea n. Rațiu (Șmig) 8 cor.; dl George Pragea, măiestru clamar 1 păreche de ghețe (noue); d-na vîd. Elena Roșca 1 roc; O creștină binevoitoare 2 cor.; Constantin Popp, funcț. la „Albina” 4 cor.; Catina Dr. Ștefan 2 cor.; Dr. Camil Velican, Al. Simionescu, Aurel Rusu, cand. de adv., câte 1 cor.

Laorēmile vîrsate de săracii noștri servează de cea mai înaltă recompensă pentru toți aceia, cari posibilă ne fac această manifestare a simțului și datorinței creștinești.

Cu o cale ne permitem a ne ruga de cei ce doresc să contribuie cu bani, vestimente, încălțăminte etc., pentru săracii noștri, să binevoiască a trimite darurile lor sau la adresa subscrisului preșident sau la a subscrisului comitet.

Sibiu, 31 Dec. n. 1902.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu.”

Vic. Tordășianu, Ioan Apolzan, president. notar.

Vieța socială.

Serată teatrală-declamatorică în Brad.

Meseriași români din Brad aranjează Joi, a doua zi de Crăciun, 26 Decembrie 1902 v. (8 Ianuarie 1903 n.) în hotelul „Central” din Brad o serată teatrală-declamatorică împreună cu joc. Începutul la 7^{1/2} ore seara. Venitul e destinat spre mărirea fondului de ajutorare a învățăcelilor și sodalilor mes. români.

Se vor preda piesele: „Bilețul de tramvai”, comedie într'un act de Gri-gore Mărunțean și „Arvinte și Pepe” a vadevil într'un act.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 11.20—12.40, se-cară 7.80—8.60, orz 7.60—8.40, ovă 4.20—4.80, cucuruz 7.60—8.40 cor. 10 ouă 66—80 bani.

Bursa din Budapesta Grâu, 50 kg. 7.65—8.10; se-cară 6.40—6.70; orz 5.50—5.85; ovă 6.35—6.60, cuc. 5.20—5.35; oincantin — cor.

Bibliografie.

„Călimdarul Poporului”.

Al optprezecelea an din „Călimdarul Poporului” e gata să pornească de nou pe drumul către casa țărănilor, meseriașilor, comercianților și inteligenților noștri. Precum în fiecare an, așa și acum „Tipografia” s'a strădui să pună în mîna oamenilor noștri un călimdar tot mai frumos, tot mai bogat și tot mai instructiv, care se fie adevă o carte păstrată cu drag pentru mai mult timp nu numai pentru un an, cum s'ar pără după firea călimdarului.

După obținuta parte calendaristică, apoi postă și telegraf, competențe, urmează un capitol lung despre bisericile și școalele noastre, reuniunile de meseriași, de binefacere, de femei, de agricultură, însoțiri de negoț, bănci, cuprinzînd date bogate și nouă, după schimbările, ce s'au întîmplat din anul trecut până acum.

Partea literară e introdusă prin „Credeul Românului”. Urmează numai decăt o frumoasă și îndușitoare biografie, presărată cu poezii, a nemuritorului Avram Iancu. Ea e scrisă de vestitul profesor din Iași Moldovei, dl Grigore C. Bușureanu, care atîta căldură a pus în descrierea vieții eroiului nostru, încât din nou s'a adevărit, că Românii, fie la Mureș, fie la Tisa, fie la Dunăre, fie la Prut, una simțesc. În fruntea biografiei se afla chipul lui Iancu, așa cum nu s'a mai publicat până acum nicăieri. Sub icoană e iscalitura proprie a lui Iancu.

Urmează o dragăle poezie de I. Șerbănescu, apoi o glumă și după ea biografia episcopului Mihail Pavel în frunte cu portretul lui, făcut eard anume la Viena pentru „Călimdarul Poporului”. O frumoasă rugăciune în versuri de Elena din Ardeal premerge unei povești de M. Eminescu, după care e icoana mormîntului lui Bănuțiu. O anecdotă „Coptii Țigamului” de Teodor Speranță, veselnicul scriitor al nostru, apoi o jălnică istorisire din viața țărănilor de poetul A. Vla-huța, urmată de o glumă, premereg portretul regretatului poet bîndărean Victor Vlad Delamarina și o poezie glumeață a lui, „Papricașu nașului”. Urmează o nouă poveste, apoi portretul tînerului rege al Spaniei. Dl I. Georgescu a scris un articol foarte instructiv despre negoțul cu ouă. O poezie frumoasă „Codrule, Măria-Ta...”, o snoavă „Ovețul la rai”, și apoi urmează „Re-vașul nostru”, aceasta gasetă anuală, care pe 23 de pagini resumează tot ce s'a întîmplat de interes în istoria poporului român și în lumea largă în curs de un an. Revașul e presărat cu șapte icoane, portrete de-ate generalilor buri, doamna Krieger, Roosevelt, Abduraman, Abidula ș. a.

După revaș se continuă articolul din anul trecut „Bucătaria țărănului”, scris de d-na învățătoare Ana Florea. Și continuarea această e plină de sfaturi bune, de aceea va și fi primită cu aceeași bucurie, cu care au primit toate foile și toți cetitorii partea primă din anul trecut.

Poesii populare, sfaturi și glume încheie partea literară, careia îi urmează tîrgurile.

Notă. Călimdarul costă și anul acesta, cu toate bogățiile lui, numai 46 bani (23 or.) cu porto cu tot. Pentru încunșurarea speselor cu porto se recomandă, ca să și-l procure mai mulți deodată.

Trimiterea cu ramburs vine prea scumpă, de aceea îl espedăm numai trimîndu-se banii înăntis. 10 asepl. comandate deodată, se trimît cu porto plătit de „Tip”.

A apărut în editura librăriei H. Zeidner, Brașov, atîta carte a copiilor sau Abecedarul ilustrat pentru I. clasă primară de St. C. Alexandru. Prețul 40 b. Cartea este aprobată de consistorul din Caransebeș. Tot acolo au apărut: A doua carte pentru deprinderea limbii maghiare în școalele pop. române de Francisc Kocs și Iosif Goldis. Prețul 50 b. Elemente de fizică pentru școalele pop. de Ioan Dariu. Prețul legat 60 b. și I. și II. catei de desen cu figuri pentru școalele primare. Prețul fiecărui catei 20 bani.

Euripide: Ifigenia. Traducere în versuri de P. Dulfu. București. I. V. Socea, 1903.

A apărut. Poeți germani: Johann Wolfgang Goethe și Heinrich Heine. Traduceri de Ioan Băila (Devale). Tipografia, soc. pe acții, Sibiu. Un volum de pag. VIII + .04. Prețul 80 bani. De vînzare la tipografia noastră și la W. K.affi în Sibiu.

A egi de sub presă scrieri de Riria și se află depuse la librăria W. Krafft din Sibiu:

— Ultima roză din viața lui Eminescu, dialog dramatic, și „Evlira”, tragedie în 5 acte. Ambele lucrări scrise de neintrecuta poetă Riria. Prețul „Ultimei raze” 1 cor. 50 bani; „Evlira” 2 cor. Ambele volume sînt esecutate cu lux. Cel întai de librăria Iliescu & Grossu din Iași și al doilea de Carol Göbl din București.

— Ajutorul prim, în casuri de nenorociri și boale repentine, scris de Dr. Iulian Chitil, medic cercuial în Beth-lean. Prețul 1 cor.

— „Răsplată păcătoșului”, piscă de Crăciun în trei acte. Prelucrată, după A. Oppitz, de Ioan Băciu, preot în Șoimug. Bistrița 1902. Tiparul tipogr. A. Băciu. Prețul unui exemplar 30 bani. 15 esemplare 1 cor. 80 bani.

Socții în Sibiu.

La 3 Ian. n. 1903.

Hotel „Imperatul Romanilor”: de Algya, Săliște; Bredt, d-na Orendi, Bier, Bistrița; Klein, Hoffer, d-na Simay, Elteto, Budapesta; Bozocian, D. Sănt-Mărtin; Patijia, Valentia, Ielussig, Alba-Iulia; Eibl, Goldschneider, d-na Hersenyi, Odorhelu; Martin, Lövy, Vi-na; Martin, Eger; Dr. Maniu, Blaj; Haner, Făgăraș.

Hotel „Meltzer”: Muntenescu, Bozenoviu, Drăgășani; Nemens, Heldadorf; Mlou și fam., Poiana; Zöld, A. Gald; Sadofsky, Calafat; Morar, Hosman; Grüner, Sighisoara; d-na Grams, Brezoi; Luciu, Omar; Armean, Vineria; Kaestner, Valea-mare.

Hotel „Habermann”: Boneo și fam., Paris.

Hotel „Mihailu”: Costantin, Brașov; Mateiu, Făgăraș.

Hotel „Central”: Paleardi, Făgăraș; Filip, Bistrița.

Teatru orăgenesu în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Duminică, 4 Ianuarie 1903.

La 3 ore după amiază.

„HÄNSEL UND GRETEL”.

Comedie fantastică în 3 acte și un preludiu de Julius Thal.

La 7 ore seara.

„HEISSES BLUT”.

Pesă cu cîntece în 3 acte de L. Krenn și K. Lindau.

Luni, 5 Ian. 1903.

Beneficteu Richard Liebesny.

„Versunkene Glocke”

de Gerhardt Hauptmann.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Carol Jauernig,

magazin de pînzeturi și confecționare și albituri, Sibiu, str. Cîsnădiei 8.

Înființată la 1863. — Telefon nr. 87.

Recomandă

bogatul seu deposit de pînzeturi de in și bumbac, șifon, creton, exford, zefir și țeseturi. Barchete albe și colorate.

Mare variație în

fețe de masă pentru prînz și dejun, ștergare, batiste, cuverturi de masă și de pat, ștergare și mantale de frotat.

Albituri „Normal”.

Plapome numai de confecțiune proprie. Detașunt pentru mirese.

Albituri — confecționate la noi — pentru domni, dame și copii.

Cașmir negru, satin de cuverturi, cloth și atlas în toate colorile.

Covoare, late și lungi, de jute, lână și linoleum cu prețuri de fabrică.

Comandele se efectuează prompt și conștientios.

Comande din afară se efectuează prompt pe lângă rambursă.

421 8—10

Pentru turiști!

Saci de escursiune, cămeși, cravate, corturi pentru turiști, bastoane cu vîrf de fer și cuverturi de turiști (garantat din lână curată) cu cele mai moderate prețuri.

Postav de Graz,

specialitate cunoscută în toată lumea, se vinde prin firma subscrișă. Acela e țesut din lână veritabilă de oaie, de aceea e indestructibil și garantat impenetrabil, și se potrivește foarte bine pentru costume elegante de domni și dame.

Marca „Hochlantsch“ pentru dame în preste 40 de culori. 150 cm. lărgime, pr. metru numai **cor. 3.16.**

Marca „Styria“ pentru domni în toate culorile practice. 140 cm. lărgime, pr. metru numai **cor. 7.50.**

Mostre se trimit gratuit și francate. Comandele cari trec peste 20 cor. se efectuează francate.

„Erstes Gratz Kaufhaus“ în Graz. 332 14-14

Expoziția industrială din Paris 1900 „Grand Prix“.

Ceaiu rusesc „Karawana“ de renume european.

Frații **K N C POPOFF MOSCVA** Furnizorul curții ces. reg. Cea mai fină marcă. Deposit de vânzare în gros la **Iosif B. Teutsch,** Sighișoara, 9 5-10 furnizorul curții ces. reg. În detal se poate cumpăra dela ori-ce magazin de coloniale mai fin.

Astma,

causată prin ca arul bronchial atât de neplăcut, precum și tusa rea se pot alina grabnic și sigur prin folosirea bombanelor Salus ale lui Dr. L'indenmayer. Se capătă în cutii la 70 cr. în farmacie: „La v. l. t. r. l. negru“, Piața-mare, Palatul Bruckenthal, și I. C. Molnár, strada Călnădiei. 19 8-30

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, cărei, și alte morburii de nervi se cerea o broșură referitoare la aceste. Se trimite gratuit și francat prin **Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.** 6 15-52

Femei și fete!

Contra greutăților menstruației,

dureri de spinare, de corp, sgârșiri, dureri de cap, indispoziție etc.

se recomandă „Amasra“, un surogat de teă (în formă de prăvărie), care influențează în mod hotărât nestrăicțios și poate fi ușor luat. E recomandat cu căldură de medicul Dr. med. M. din Stuttgart scrie între altele: »Dintre teturile recomandate ca medicamente interne am dat întâietate, pe baza unui șir de experiențe favorabile, unui surogat mai nou, înregistrat sub numele „Amasra“, care de fapt întrece prin eficacitatea sa orice altă teă, etc. — Dr. med. B. din Berlin zice între altele despre rezultatele obținute la cură, ce a făcut d-na S. Köpenick: »Pacienta, de constituție de slabă, s'a plâns de indispoziție și dureri de spate la începutul menstruației precum și la câteva zile după aceea. După a patra oară de teă au dispărut aceste greutăți. Din prilejul unei alte vizite făcute în 3 Aug. arăta mai vigoare, ca mai înainte. Îi trecură urtul de vârstă și acum muncește cât două etc. D-na I. din Stuttgart ne comunică: »Nu voiu întârzia și se recomandă cu căldură fiecarei femei acest preparat eficient. Recomandățiunile acestea precum și altele se pot vedea în original la fabricant. Prețul Amasrei e de cutie 3 cor. (destul pentru 3-4 luni). Veritabilă numai cu subscrierea lui A. Locher. Unicul fabricant: **Andr. Locher, pharmac. Laboratorium, Stuttgart.**

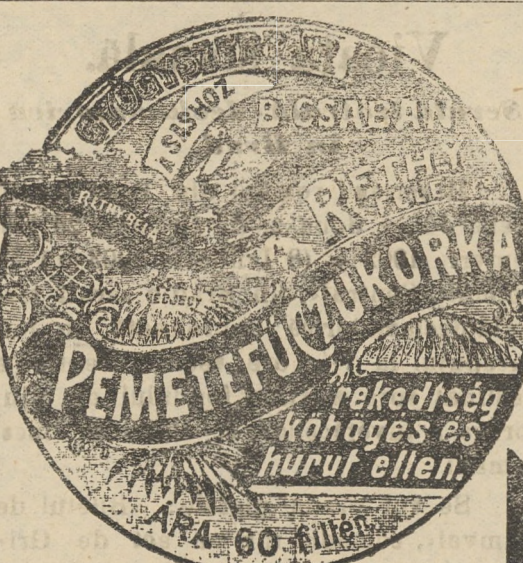
Depozite: Budapesta: I. Török, Király utca nr. 12. Pojon: Dr. Adler, farmacia Salvador, precum și în toate farmaciile mai mari din Austro Ungaria. 14 9-25

Bărbaților tineri și bătrâni

se recomandă scrierea apărută de curând în ediție nouă și înmulțită a consilierului med. Dr. Müller asupra 23 18-52

Sistemului nervos și sexual zdruncinat

cum și asupra tămăduirii aceluia. Se trimite în cuvertă după primirea prețului de 1 cor. 20 bani în marce postale. **Curt Röber, Braunschweig.**

Contra tusei și răgușelei au cel mai bun efect

Bomboanele „Pemet“ ale lui RÉTHY,

dar trebuie observat la cumpărare ca se fie veritabile, de oare-ce sînt multe imitațiuni.

— 1 carton 60 bani. —

Se cumpără numai bomboanele „Pemet“ ale lui Réthy!

În Sibiu se capătă la I. C. Molnár, strada Călnădiei nr. 59. 8 7-10

Friedrich Baumann

Sibiu, strada Călnădiei nr. 2, lângă hotelul „Împăratul Romanilor“ recomandă

noutăți ieftine de sezon

obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul, apoi: covoare, perdele, garnituri de masă și de pat, stoffe de haine pentru dame, barchente piquet și vestminte, blouse, umbrele (parapleie), mufuri, articoli pentru biciclete, eșarpe de teatru, capichoane etc. etc.

Deposit în comisiune

Ferdinand Baumann, țesătorie premiată în Sebeșul-săsesc cu prețuri originale la vânzări cu bani gata.

Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat albituri de lână normale originale

singur veritabile ale profesorului Dr. Jaeger

din fabrica singur concesionată și premiată în diferite rinduri a lui

Fili W. Benger în Bregenz.

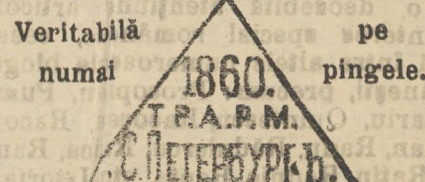
La expoziția universală din Paris 1900: „Grand Prix“.

Cea mai mare distincțiune! Premiat cu primele premii la 7 expoziții anterioare.

Fabrica produce zilnic 40.000 perechi!

GALOȘI

de St.-Petersburg, șoșoni, Storm Slippers.

Unicii contrahenți: **Messtorff, Behn & Co., Viena, I.**

În detal se vînd în toate magazinele mai bune de încălțăminte, de mărfuri de gumă și de modă.

Pendule cu muzică

este ultima noutate în fabricațiunea oroloarelor. Aceste pendule franțuzești în miniatură au o lungime de 69 cm. rama, întocmai cum arată desenul, e făcută de lemn natural de nuc, frumos lustruit, cu cap artistic lucrat și cântă la fiecare oră cele mai frumoase marșuri și jocuri. Prețul dimpreună cu lădiță și ambalagiu **numai fl. 8.** Același orologiu, dar fără muzică însă cu bătaie regulată la ore întregi și jumătate, dimpreună cu lădiță și ambalagiu **numai fl. 6.** Pendulele acestea nu sînt numai garantate ca esacte până într'un minut, ci sînt totodată și o mobilă foarte frumoasă, fiind de tot bine și cu gust ales lucrate. Deșteptător cu clopoțel și cu foale de numeri, care lucește în întuneric, **fl. 1.70.** Deșteptător cu muzică, cântă în loc se bată, **fl. 6.** Orogliu remont. de nickel **fl. 3.** Orogliu remont veritabil de argint, cu coperiș dublu, **fl. 5.50.** Se trimite numai cu ramburs! Ce nu convine primesc înapoi și restituiesc banii, prin urmare nu-i nici un risc. Listă de prețuri mare și ilustrată despre oroloage, lanțuri și inele etc. gratis și franco.

Firma e creștinească (înființată la 1860).

Iosif Spiering, Viena, I., Postgasse nr. 2-21. 395 7-8

Santenicum

este un elixin de renume vechiu, preparat din plante medicale din Italia cea cu soare și acum este introdus și în Germania.

Escelent mijloc pentru întărirea stomacului, precum și mijloc de prevenire pentru boalele de stomac, cauzate prin digestiune grea. Delatură fără alt efect lateral neplăcut starea de slăbiciune, am miera, descordarea, durerile de cap și stomac, indispoziții, lipsa de ap tit, (cauzate de catarul de stomac), contri barile de digestiune, lipsa conștiința de seau, curățirea sîngelui și durerile hămo. hoid. le.

Prețul unei sticle cor. 1.20.

De vânzare la **Carol Müller, farmacist, în Sibiu.** Representant general: **Friedrich Dillmont, Budapesta.**

Premiat cu diplomă de onoare și cu medalia de aur la expozițiile igienice din Cairo (1895) și Londra (1896).

Un mijloc extern experimentat de capacități medicale și folosit în spitale mai mari cu succes excelent este

SPIRTUL DE REUMATISM,

sigur și de o eficacitate foarte grabnică contra podragei, reumatismului, ischias etc. Puterea lui e surprinzătoare, făcînd de multe ori să înceteze total și cele mai învechite dureri de podagră și reumă numai după câteva frecături.

Prețul unui flacon cu îndrumarea de folosință 1 cor., unul mai mare 2 cor. 40 bani.

Crema de garoafe contra pipingenilor și tuturor necurătențiilor de pe pielea feței și a mâinilor. Mijloc preferit în cercurile înalte. Prețul 1 cor.

Pudră de garoafe, tate și fineță. Se află de culoare albă, trandafir și crème. O cutie 1 coroață.

Praf de garoafe pentru dinți pentru ținerea în stare bună a dinților și a gingiilor. Desinfecțiază gura, dă dinților o albeață orbitoare. O cutie 80 bani, o perie de dinți 1 coroață.

Săpun de garoafe. Cel mai fin săpun de toaletă, cu un miros deosebit de plăcut. O bucată 80 bani.

Elixir de păr, împiedică cu siguranță căderea părului, chelia și formarea mătrefei. Prețul unui flacon 3 cor.

Se capătă în mai toate farmaciile.

Cu ramburs sau pe lănga anticiparea banilor trimite producătorul lor

WIDDER GYULA,

farmacist, Sátorajauhely.

Depozite principale în Budapesta la farmacia lui Iosif Török, Király-utca nr. 12 și la „Nádor gyógyszerár“ a lui Egger, Váci-körut nr. 17.

În Sibiu se capătă la I. C. Molnár, Gottlieb Heinrich, E. Rummel, în Sebeșul-săsesc la Lud. Binder, în Orăștie la Iosif Graffius, în Mediaș la Iosif Oberth, în Cohalm la E. V. Melas.

Santalul Egger

întrece cu puterea lui vindecătoare mijloacele din străinătate.

E un mijloc probat, recomandat de medici

la boalele beșice și ale țevii și în toate acele casuri în cari medicii recomandă uleiul Santal, copaivă sau cubeba

SANTAL EGGER

e de o eficacitate surprinzătoare la boalele tineretelor, din cauza că conține uleiul curat Santal din India ostică.

Și medicii îl apreciază, recomandându-l.

Prețul unei sticle 3 cor. În provincie se trimite după anticiparea banilor cu cor. 3.40.

Nu mai cel-ce are marca de apărare, care e compusă din un cap de tigr, e veritabil.

Se capătă în mai toate farmaciile.

Depozitul principal „Nádor gyógyszerár“, Budapesta, VI., Váci-körut 17. 34 29-80

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent nr. 86967.

5 38-52

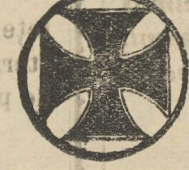
Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret!

vindecă și înviorază

pe lănga garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă boale

da împrejurării ca acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împiedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, tîuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, așul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceală la mîni și picioare, reuma podagră ischias, indii în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurșe din toate părțile lumii cari prefuse în mulțime invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca l-se restituie banii. — Înde ori-ce încercare s'a comisat zadarnic, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ de oare-ce „Cruce-Volta“ atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cerșet. Deja înfățișată crucea mea electro-magnetică e recomandată îndosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la morburii cari nu sînt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/III. colțul strada Kálmán.